

POSAR EN VALOR EL PATRIMONI LOCAL PER GAUDIR-NE

Recuperar, conservar, protegir i difondre el patrimoni local és clau per poder entendre i gaudir de la història que ens envolta. Sant Just Desvern té una especial cura per posar-lo en valor i acostar-lo a la ciutadania.

En aquest sentit, una de les darreres accions que s'han dut a terme ha estat l'**excavació arqueològica extensiva de la Font de la Bonaigua** a final del mes de juliol. Els treballs van permetre la localització i documentació d'aquest **espai d'esbarjo on moltes famílies santjustenques es trobaven** per berenar i celebrar diades populars, com l'enterrament de la sardina, el dia de la truita o la Festa Major, entre les dècades de 1930 i 1970. La font va quedar totalment soterrada quan es va fer la canalització de la riera de Sant Just i, posteriorment, l'institut, l'any 1979.

L'any 2002, l'Ajuntament va fer una cala que va servir per localitzar les escales i ara, una empresa d'excavacions i un arqueòleg, amb el corresponent permís del Servei d'Arqueologia i Paleontologia de la Generalitat, l'han documentat i han fet un aixecament planimètric amb un dron. L'excavació ha permès comprovar que el mur de tancament final -no localitzat l'any 2002- va ser enderrocat de la meitat en amunt a l'alçada del retòl que diu Font de la Bonaigua, de manera que es va perdre el 90% del mosaic ceràmic on hi havia una figura femenina, possiblement una dona d'aigua. Es mantenen en bon estat el paviment de rajols ceràmics i els graons per pujar a la font fets amb còdols de riu i només s'han localitzat restes dels dos bancs que servien per seure.

A l'agost es va fer un acte de **presentació al veïnat**, en el qual diverses persones van explicar vivències i anècdotes relacionades amb aquest espai, explicant la necessitat de cobrir-lo per no perdre les restes de la font.

I a principi de setembre es va **procedir a protegir amb geotèxtil les restes constructives** de la Font de la Bonaigua -a una fondària de 4 metres-, per tal de garantir la seguretat. A partir d'ara, l'Ajuntament està estudiant les diferents opcions per visibilitzar de nou la Font de la Bonaigua a curt termini.

Altres accions de recuperació del patrimoni en marxa en aquests moments es relacionen amb el patrimoni de la vinya i el vi. Són la **premsa del vi de Can Ginestar i el lacus (cup) romà imperial situat a Camp Roig**, on s'ha posat una nova coberta i s'han encarregat uns dibuixos per mostrar com funcionava aquesta estructura, que servia per contenir líquids, dins de la part rústica de la vila romana de Quatre Camins, i que es va descobrir fa 15 anys arran de les obres del tramvia al seu pas per la carretera.

La darrera **gran actuació de recuperació de patrimoni**, però, ha estat la del refugi, que es va construir per protegir la població civil, permet conèixer de més a prop les vivències d'algunes persones del municipi durant els bombardejos de la Guerra Civil Espanyola gràcies a la implicació de diferents artistes locals i la incorporació de noves tecnologies. Compta amb 3 espais -visita al refugi, mur de la memòria i les escultures

Part del mosaic original de la font

Visita guiada a el Refugi Antiaeri

i siluetes- i una experiència 360º que està vinculada a 5 personatges: un soldat, un home gran, una nena, una dona embarassada i una mestra.

També pel que fa a **difusió del patrimoni**, aquest 2019 s'ha presentat el **treball de recerca** de l'historiador Raimon Masdéu i Tèrmens sobre el **monestir femení de Sant Joan de l'Erm** (1228-1466), un dels pocs monestirs de dones de l'època, situat al que avui és la masia de Can Cuiàs. L'Ajuntament de Sant Just Desvern es planteja un estudi arqueològic de parament de l'edifici de Can Cuiàs amb possibles sondejos en llocs puntuals que permetin interpretar l'evolució de l'antic monestir i localitzar-ne restes.

Aquestes actuacions reforcen el contingut i els 24 elements visitables de les 4 **Rutes Singulares** que van implementar-se el 2017 amb el projecte europeu POCTEFA, i que es poden consultar a santjust.cat.

Un any després de la seva inauguració més de 1.500 persones han visitat el refugi

QR vol de dron

JORNADA EUROPEES DE PATRIMONI 2019

Una altra acció de difusió del patrimoni són les Jornades Europees. Sant Just Desvern se suma a aquesta iniciativa des de l'any 2007.

Jordi Amigó Arxiver municipal

"La font va ser una realització de l'ajuntament republicà de Daniel Cardona i Civit, i va ser projectada per l'arquitecte municipal, el senyor Alemany. L'any 1935 ja estava en funcionament. Era la més gran del terme municipal, en aquell moment. Va ser un lloc de trobada fins a final dels anys seixanta. Unes riuades, la construcció del col·lector i, posteriorment, la construcció de l'institut, que s'estrenà el curs 1978-79, la van acabar ensorrant. La població sempre ha mantingut viu el seu record i en certa manera una tristor per una pèrdua que anava més enllà dels murs pròpiament dits."

María Martínez Padilla

"Tornar a veure la font m'ha fet molta il·lusió. Jo vaig néixer a Collblanc i tenia 20 anys quan vaig venir a viure a Sant Just Desvern. Recordo que al meu pare i a la meua mare els hi agradava molt venir a la Font de la Bonaigua, era com una excursió, perquè esmorzàvem aquí i passàvem un matí molt agradable. Tinc records molt bonics d'aquest indret".

Divendres dia 11

19:00 h

A la Sala Isidor Cònsul de Can Ginestar

Presentació del llibre *La veritable història de Josep Sàbat, el bandoler Capa Negra* amb l'autora, Carme J. Huertas, filòloga i escriptora

Organitzen: Biblioteca Joan Margarit i Centre d'Estudis Santjustencs

Dissabte dia 12

10:00 h a 14:00 h

Punt d'informació del jaciment iber i medieval de la Penya del Moro

Organitza: Ajuntament. Regidoria de Cultura i Patrimoni

Diumenge dia 13

10:00 h

A l'equipament municipal Les Escoles

Visites comentades al refugi de la Guerra Civil, murals, obres d'art i ulleres 360º

Horari: 10, 11, 12 i 13. Durada: 1 hora. Visites gratuïtes
Inscripcions: elrefugisantjustdesvern@gmail.com o al telèfon 93 475 6335

Organitza: Ajuntament

ACTUACIÓ A LA PREMSA DE VI DE CAN GINESTAR

La premsa de vi, una peça de la segona meitat del segle XIX, estava molt deteriorada. El principal problema era la pèrdua de volum de fusta (de més d'un 60%), la qual cosa comprometia la seguretat de tota l'estructura. L'Ajuntament va encarregar la restauració de la premsa i el 19 d'agost van començar els treballs, que finalitzaran a final d'octubre i que han consistit a: apuntalar la biga per tornar la verticalitat al cargol central perquè quedi ben subjecta; reintegrar la pèrdua de fusta amb roure –la mateixa que l'original– amb una tècnica basada en diferents segments de fusta adherits per donar més força a l'estructura, i el tractament dels ferros per treure'n l'òxid acumulat i protegir-los. Finalment, es netejarà la fusta original i es protegirà amb un vernís de porus oberts. Per evitar que la premsa es torni a malmetre, s'hi farà una actuació de manteniment cada any.

Idoia Tantull González i Cati Aguer Subirós són les persones que estan duent a terme els treballs de restauració a través del Centre de Restauració de Béns Mobles de la Generalitat de Catalunya, del qual són col·laboradores habituals.